

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/113/2020
Identifikačné číslo spisu:	1615212292
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1615212292.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., so sídlom v Prahe 4, Želetavská 1525/1, Česká republika, IČO: 649 48 242, zastúpeného ALTER IURIS, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Tolstého 9, proti žalovaným 1/ G. Y., bývajúcemu v H., 2/ Y. Y., bývajúcej v H., o zaplatenie sumy 3.068,48 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 7C/296/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. júna 2018, sp. zn. 5Co/122/2018, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 19. júna 2018, sp. zn. 5Co/122/2018 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Malacky (ďalej aj ako „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 16. februára 2018 č. k. 7C/296/2015-57 uložil žalovaným zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 543,54 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 736,76 eur od 18. septembra 2014 do 24. októbra 2014, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 543,54 eur od 25. októbra 2014 do zaplatenia (prvý výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok). Žalovaným 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov konania (tretí výrok). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil podľa § 497, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 2, 3, 5, § 54 ods. 1, § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, 2, 8, § 2 písm. a/, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“), § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 15. decembra 2010 uzatvoril so žalovanými 1/ a 2/ ako dlžníkmi zmluvu o úvere č. U., predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 7.000 eur žalobcom. Žalovaní sa zaviazali poskytnutý úver splácať v 60 mesačných splátkach vo výške 148,71 eur. Konečná splatnosť úveru bola zmluvnými stranami dohodnutá do 60 mesiacov od prvého čerpania úveru. Pretože žalovaní porušili svoje povinnosti vyplývajúce z podmienok dohodnutých v zmluve, žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru ku dňu 17. septembra 2014. Z vykonaného dokazovania dospel

súd prvej inštancie k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná čiastočne. Zmluva o úvere uzatvorená medzi veriteľom a spotrebiteľom neobsahuje náležitosti požadované ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, konkrétne podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Rovnako chýba v zmluve aj obsahová náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, a síce termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V takomto prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcom žalovanému považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov. Údaj o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov presne v tomto členení, je základnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve sa uvádza len výška splátky 148,71 eur bez bližšej špecifikácie, t. j. nie je uvedená výška splátky v členení na istinu, úrok a poplatky. V zmluve absentuje aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, pretože lehotu splatnosti uvedenú v zmluve „do 60 mesiacov od prvého čerpania úveru“ nemožno považovať za súladnú s vyššie citovaným ustanovením. Uvedenie iba celkového počtu splátok, nepredstavuje dostatočnú informáciu pre spotrebiteľa, aby už pri uzatváraní zmluvy presne vedel posúdiť, dokedy bude povinný úver splácať a vyhodnotil si tak ekonomické riziko s úverom spojené, najmä dokedy ho bude jeho zmluvný záväzok zaťažovať. V danom prípade lehota splatnosti úveru uvedená v zmluve ako 60 mesiacov je veľmi dlhé časové obdobie. Spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy nepozná konkrétny dátum konečnej splatnosti úveru, nemusí byť preto schopný dostatočne posúdiť najmä výhodnosť poskytnutého úveru a svoju schopnosť úver riadne splácať. Zmyslom § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a kedy je splatná posledná splátka. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil aj rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 9. novembra 2016 pod zn. C-42/15, k čomu uvádza, že v predmetnej zmluve o úvere nevytýkal len absenciu výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ale aj neuvedenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktoré sú ako náležitosti zmluvy o úvere upravené v ZoSÚ. Žalovaní sú preto povinní vrátiť žalobcovi rozdiel medzi skutočne čerpanou sumou vo výške 7.000 eur a ňou uhradenými splátkami vo výške 6.456,46 eur (bez akýchkoľvek poplatkov a úroku), t. j. sumu 543,54 eur. Vo zvyšku uplatnenej istiny a vyčíslených riadnych úrokov žalobu zamietol. Pokiaľ ide o kontinuálny zmluvný úrok 9,99 % ročne, ktorý uplatnil žalobca z nezaplatenej istiny od 30. novembra 2015 do zaplatenia, súd žalobu v tejto časti zamietol z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu rozhodol rozsudkom z 19. júna 2018, č. k. 5Co/122/2018-98 tak, že potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vo vzťahu k namietanej vade podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolateľ uviedol, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nespĺňa základné znaky súdneho rozhodnutia s ohľadom na

požiadavku zákonnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia, zároveň ho považuje za svojvoľné a prekvapivé. Odvolací súd sa žiadnym spôsobom s právne relevantnými tvrdeniami žalobcu týkajúcimi sa nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie nevysporiadal. Odvolací súd v strohom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odkázal na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, avšak žalobca bol toho názoru, že takéto odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu s poukazom na odvolacie tvrdenia žalobcu porušuje právo žalobcu na spravodlivý súdny proces, nakoľko takéto odôvodnenie nenapĺňa základné znaky zákonného odôvodnenia súdneho rozhodnutia. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedol, že okresný súd a aj odvolací súd vec nesprávne právne posúdili. Žalobca sa nestotožňuje s tvrdením súdu, že v zmluve o úvere absentujú náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ a písm. k/ ZoSÚ. Vo vzťahu k nesprávnemu posúdeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia a. s. c/a Klára Bíróová. Tiež poukázal na skutočnosť, že odvolacie konanie bolo v danom prípade začaté dňa 12. marca 2018 podaním odvolania voči rozsudku okresného súdu, pričom najvyšší súd dňa 22. februára 2018 vydal uznesenie sp. zn. 3 Cdo 146/2017, v ktorom skonštatoval správnosť žalobcom tvrdených skutočností uvedených v podanom odvolaní, odvolací súd však v rámci odvolacieho konania na predmetné uznesenie najvyššieho súdu žiadnym spôsobom nereflektoval a nevysporiadal sa s ním, ako ani s vyššie uvedeným rozsudkom Súdneho dvora EÚ. Navrhol, aby dovolací súd zrušil napádané rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

4. Žalovaní 1/ a 2/ sa k dovolaniu žalobcu nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je nielen procesne prípustné, ale i dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

9. V danom prípade žalobca vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Dovolateľ namietal, že k vade zmätočnosti predpokladanej ustanovením § 420 písm. f/ CSP došlo v dôsledku toho, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nemá zákonom stanovené náležitosti, je nedostatočné (nepreskúmateľné), arbitrárne a nepresvedčivé a náležité, resp. vôbec nereaguje na jeho odvolaciu argumentáciu.

13. V súvislosti s námietkou nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017) a v tomto zmysle môže nepreskúmateľné rozhodnutie dosahujúce uvedenú intenzitu, v sebe absorbovať vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

14. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

15. V napadnutom rozsudku v prejednávanej veci odvolací súd uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, a preto obmedzil odôvodnenie

potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inšancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP (bod 21. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Tiež uviedol, že sa plne stotožnil s rozhodnutím a názorom súdu prvej inšancie (bod 22. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

16. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP); odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inšancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inšancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

17. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd sa nevysporiadal s odvolacími námietkami dovolateľa týkajúcimi sa právneho posúdenia absencie obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere vo vzťahu k ustanoveniu § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ ZoSÚ. Dovolateľ v odvolaní namietal, že okresný súd nesprávne právne posúdil vec a nesprávne interpretoval § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, keď z uvedeného ustanovenia nevyplýva, že termín konečnej splatnosti musí byť určený dňom mesiacom a rokom, pričom podľa dovolateľa plne zrozumiteľné a určiteľné je pre spotrebiteľa aj určenie termínu konečnej splatnosti poskytnutého úveru tak, že úver je splatný v určitej lehote od čerpania úveru, pričom poukázal na nemožnosť určenia konkrétneho dátumu konečnej splatnosti s ohľadom na „mieru voľnosti“ poskytnutej spotrebiteľovi v súvislosti s trojmesačnou lehotou čerpania úveru odo dňa podpísania zmluvy o úvere. ZoSÚ, ako aj dôvodová správa k nemu neobsahuje výklad pojmu termín konečnej splatnosti úveru, k čomu ako výkladovú pomôcku uviedol vyhlášku Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 620/2007 Z. z., v ktorej citoval bod 2C zo vzoru formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Akcentoval rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a s poukazom na bod 4 výroku tohto rozsudku (čl. 10 ods. 2 písm. h/ a čl. 23 smernice 2008/48) uviedol, že stanovenie termínu konečnej splatnosti úveru, resp. obdobia trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere údajom odvíjajúcim sa odo dňa čerpania úveru dlžníkom - spotrebiteľom, t. j. údajom „do xxx mesiacov odo dňa čerpania úveru“ a nie konkrétnym číselným označením, nie je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ, nakoľko takéto označenie nespochybňuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku a je pre spotrebiteľa dostatočne určité a určiteľné. Je preto nesprávne právne posúdenie súdom prvej inšancie, že zmluva o úvere neobsahuje údaj o trvaní zmluvy o úvere a dátum konečnej splatnosti úveru, naopak uvedené náležitosti sú v zmluve o úvere v súlade s § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ. K právnomu posúdeniu a vyhodnoteniu absencie náležitostí zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ dovolateľ v odvolaní spochybnil právne posúdenie a znenie argumentácie súdu prvej inšancie, pretože ZoSÚ podľa jeho názoru neobsahuje ustanovenia, ktoré by *expressis verbis* (výslovne) zakladali povinnosť poskytovateľov spotrebiteľských úverov do spotrebiteľských zmlúv uvádzať aj podrobné členenie jednotlivých splátok úveru (ďalej viď odvolanie č. I. 70 a nasl. spisu).

17.1. Na uvedené odvolacie námietky dovolateľa odvolací súd v odôvodnení nereagoval. Rovnako odôvodnenie odvolacieho súdu neobsahovalo odôvodnenie právneho posúdenia odlišného od názoru dovolacieho súdu uvedeného v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 146/2017 z 22. februára 2018, vo vzťahu k rozpisu a členeniu jednotlivých splátok spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ), s ktorým sa odvolací súd s ohľadom na dátum jeho rozhodnutia (19. júna 2018) mohol oboznámiť, a ktorého ne/aplikáciu na predmetný spor, resp. odklon mal vo svojom rozhodnutí odôvodniť.

17.2. Napokon dovolací súd poznamenáva, že pokiaľ žalobca odvolaním napadol rozsudok súdu prvej inšancie v celom rozsahu (viď odvolanie), v časti vyhovujúceho výroku rozsudku súdu prvej inšancie (jeho prvý výrok) žalobca nesplnil podmienku prípustnosti odvolania v zmysle § 359 CSP, preto mal odvolací súd v tejto časti jeho odvolanie odmietnuť (§ 386 písm. b/ CSP).

18. Dovolací súd opakovane uvádza, že základným atribútom spravodlivého súdneho procesu je právo strany/strán sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Odvolací súd je povinný vyrovnať sa so

všetkými argumentmi, ktoré spochybňujú závery súdu prvej inštancie (napr. rozhodnutie Európskeho súdu vo veci Hirvisaari v. Fínsko). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). V predmetnej veci žalobca vzhľadom na existenciu pochybností o interpretácii ustanovení ZoSÚ súdom prvej inštancie uplatnil opravný prostriedok v podobe odvolania, pričom akcentoval eurokonformný výklad ustanovení ZoSÚ upravujúcich obligatórne náležitosti spotrebiteľských úverových zmlúv (§ 9 ods. 2 písm. f/ a k/ ZoSÚ). Posúdenie predmetných ustanovení ZoSÚ súdom malo význam pre rozhodnutie v danej veci. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa uvedeným posúdením nezaoberal, neodpovedal na otázky, ktoré rezonujú z celého konania, a ktoré boli žalobcom opätovne predstreté v odvolacom konaní, a ktorých odpoveď je podstatná pre rozhodnutie vo veci, aj nevyhnutná na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie preskúmaného v rámci odvolacieho konania. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu tak nie je dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. V danom prípade možno konštatovať, že postup odvolacieho súdu nezodpovedá zákonnej úprave vyplývajúcej z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP, výslovne prikazujúcej vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom nezbavuje odvolací súd povinnosti, hoc aj len veľmi stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu, reagovať na argumentáciu z odvolania -prínajmenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré sú iba opakovaním už súdom prvej inštancie neprijatej argumentácie (ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko, alebo aspoň zrozumiteľne vysvetlil, prečo táto bola bez právneho významu) a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejní, prečo spôsob nazerania na problém neboli spôsobilé ovplyvniť (v tejto súv. por. i uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2019 sp. zn. 7 Cdo 226/2017). Odvolateľ musí dostať objektívne zrozumiteľnú odpoveď na svoj špecifický argument.

20. Pretože odvolací súd v prejednávanej veci nezaujal k odvolacím námietkam žalobcu žiadne stanovisko, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné a záver dovolacieho súdu je taký, že v danom prípade došlo k zaťaženiu konania pred odvolacím súdom tvrdenou zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f/ CSP (tak ako to má na mysli druhá veta stanoviska R 2/2016) a dovolanie musí byť z tohto dôvodu nielen prípustné, ale tiež dôvodné. Absencia vysporiadania sa odvolacieho súdu v jeho rozsudku s takými odvolacími tvrdeniami žalobcu, ktoré bez ďalšieho nejde označiť za nepodstatné, je totiž tak závažným nedostatkom rozhodnutia (a zásahu do procesných práv), ktorého intenzita zakladá (až) porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

21. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že a k v konaní došlo k procesnej zmätočnostnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal ďalšími námietkami dovolateľa a správnosťou právnych záverov (t. j. námietkami o nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP), na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie odvolacieho súdu. Totiž v prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti, ide o procesnú nesprávnosť zásadného charakteru, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 166/2017, 2 Cdo 88/2017, 2 Cdo 5/2018, 3 Cdo 146/2018, 4 Cdo 191/2018, 5 Cdo 29/2016, 8 Cdo 70/2017).

22. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

22.1. Najvyšší súd v zmysle týchto ustanovení zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

23. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.